

Toate profilurile

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Dintre reprezentările călătoriei în imaginarul cultural occidental, reîntoarcerea lui Ulise, cu tot repertoriul ei de obstinație sublimă, ori hălăduiala zigzagantă a lui Jack Kerouac sînt poate printre cele mai persistente. Am crescut, mulți dintre călătorii de astăzi, cu descrierea acestor drumuri ori cu călătoria din „Toate pînzele sus!” pînă la non-locul speranței pe care îl reprezintă orice „capăt de lume”, punctul cel mai îndepărat de pe hartă în care putem ajunge în afara rutinei cotidiene. Sau cu orice alt drum ascultat inocent în basme. Mi-au plăcut întotdeauna călătoriile care descriu drumuri și nu destinația, pentru că am văzut în ele mitologia de hîrtie a amînării Destinației cu D mare, o veche și la îndemînă schemă a suspendării lucrurilor grave. Vacanțele, călătoriile sînt un bun exercițiu al amînării benefice.

Călătorim doar după ce am ascultat, uneori pînă la saturatie, uneori pînă la aparenta lor uitare în vreun colț al memoriei noastre obosite de repetiția cotidianului, povești. Ce a fost mai întii, călătoria sau povestea ei? Mă număr printre aceia care cred în întiietatea celei din urmă, în puterea ei de a crea consecințe. În puterea ficțiunii de a crea trasee și hărți cu mult înainte de a ne cumpăra un bilet online la un zbor low cost sau la vreo croazieră, cu mult înainte de a ne urca într-un tren pe distanțe lungi, cu mult înainte de a ne așeza în dreapta șoferului iubit, cu mult înainte de a hoinări pe străzile întortocheate ale vreunui oraș. Nu vorbesc doar de reconstituirea unui traseu al vreunei geografii mai mult sau mai puțin literare, de bovarisme¹ aruncate peste impulsurile timpului lejer și suspendat al vacanței, ci mai ales de dorința de a călători pentru că știm, mai mult sau mai puțin conștient, că orice drum e făcut, milimetru cu milimetru, din mecanismul ficțiunii, al suspendării realității. Chiar și atunci cînd pornești spre o destinație despre care nu ai citit încă nimic. Nu există pe lumea aceasta vreun loc care să nu fi fost vreodată povestit, descris, însegmentat în cuvinte sau culori, adică transformat într-un peisaj cu mult înainte ca tu, călătorul pornit spre „tărîmuri virgine”, călătorul pornit cu mitologia noului absolut la subraț, să ajungi acolo. Nu există locuri care să nu domesticească tentația de cuceritor, de civilizator, de erou mai mult sau mai puțin de mucava al celui pornit la drum cu această fantasmă. Totul e să vezi mai degrabă drumul și să ai în minte cît mai puțin imaginea destinației.

Poveștile nu nasc doar drumuri lungi, deși lungimea unui drum îngăduie mai mult romanescul, aglomerarea de detalii, personajele întîlnite de-a lungul călătoriei. Poveste este și drumul scurt, pe Mekong, cu un vaporeș cu covilitir, aparent gata în orice moment să se scufunde, dar tăind cu încăpăținare apa în falii strălucitoare, preț de un moment, neînsemnat. Povestea este și în spatele unui drum printre întinderi de munți, așa cum mi s-a întîmplat odată în Stîncășii canadieni, străbătuți înfipt în scaunul unui autocar și privind monotonia aglomerării de splendori ale acelor locuri. Cel mai frumos drum este cel pe care îl vezi. Una dintre cele mai frumoase amintiri pe care le am e legată de mersul cu bunicul meu patern, atunci cînd eram mic de tot, în partea încă nedemolată și reconstruită în comunism a orașului Slobozia. Atunci, orașul

¹ Bovarism = Tendință prezentă la unele persoane care, nemulțumite de realitatea propriei lor condiții, își făuresc o personalitate fictivă, corespunzătoare aspirațiilor lor. (din fr. *bovarisme*)

era într-o mică pantă, sau cel puțin așa țin eu minte, cu case colorate strident de-o parte și de alta a străzii principale. Nu mai țin minte unde mergeam, poate la vreo frizerie, poate la vreo cofetărie, dar îmi aduc aminte cristal nerăbdarea bucuroasă a copilului de atunci de a trece iar și iar pe lângă albastrul țipător al unei case ori urcușul pe lângă verdele metalic al unui gard.

Călătoria doar de dragul drumului o găsești și la navetistul care își cunoaște deja vecinii de călătorie în vreun compartiment de tren sau în vreun microbuz prăfuit, la șoferul care știe deja toate gropile unei șosele și cărora le dă eventual un nume mai haios pentru a-și omori timpul și a mai alunga puțin din nervi. Cel mai frumos drum este și cel pe care nu îl mai aștepți. Cel mai frumos drum este cel care redesenează, iar și iar, pentru fiecare călător, „posibilitatea unei insule“, posibilitatea unei povești. (Bogdan Tănase, *Cel mai frumos drum* în *Dilema Veche*)

Obstinație= încăpățănare, îndărătnicie

Zigzagant= în zig-zag

Mucava=carton

Profă de română
romana.info.ro

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Explică sensul secvenței *milimetru cu milimetru*. 6 puncte
2. Menționează două accepțiuni ale călătoriei, identificate în textul dat. 6 puncte
3. Indică 2 denumiri geografice prezente în textul dat. 6 puncte
4. Explică un motiv pentru care autorul articolului consideră că *Vacanțele, călătoriile sînt un bun exercițiu al amînării benefice*, așa cum reiese din textul dat. 6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația secvenței *Cel mai frumos drum este cel care redesenează, iar și iar, pentru fiecare călător, „posibilitatea unei insule“, posibilitatea unei povești.* 6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă o călătorie este sau nu o formă de întoarcere către sine, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din articolul *Cel mai frumos drum* de Bogdan Tănase din *Dilema Veche*, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează versurile, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind două trăsături ale simbolismului:

*La geamuri toamna cântă funerar
Un vals îndoliat și monoton...
- Hai să valsăm iubito prin salon
După al toamnei bocet mortuar.*

*Auzi cum muzica răsună clar
În parcul falnic, antic și solemn,
Din instrumente jalnice, de lemn,
La geamuri toamna cântă funerar.*